

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Nyhetsbrev 4

MARS 1996

Med kalendarium för perioden

1 mars - 15 mars

NYHETSBRÉVET GES UT AV
INFORMATIONSAVDELNINGEN VID
GÖTEBORGS UNIVERSITET,
VASAPARKEN, 411 24 GÖTEBORG.
UPPLAGA: 4 000 EX
REDAKTÖR: BIRGITTA PANDE
TEL 031-773 10 21
datorpost: Birgitta.Pande@adm.gu.se
LAYOUT: MIKAEL STOLTZ
TEL 031-773 10 04
datorpost: Mikael.Stoltz@adm.gu.se
FAX: 031-773 43 54
Bidrag insändes senast 14 dagar
före utgivning av nyhetsbrevet
som beräknas komma ut omkring
den 1 och 15 i varje månad
under terminstid.
INTERNET: [http://www.gu.se/GUN/
Nyhetsbrev](http://www.gu.se/GUN/Nyhetsbrev)
TRYCK: PR-OFFSET

Forskarfrukost med näringsdeparte- mentets utredare

Teknikbrostiftelsen, som är en stiftelse för samverkan universitet/högskola och näringsliv i Göteborg, inbjuder till forskarfrukost tisdag 12 mars med start kl 7.30- ca 9.30 på Park Avenue Hotel i Bankettsalen. Näringsdepartementet har tillsatt en utredning för att bedöma forskarnas dispositionsrätt till sina uppfinningar men även för att se över bisysslor, samverkan mellan organ som arbetar överbyggande mot näringsliv och förvaltning. Ordförande i utredningen är Claes Sandgren, professor i rättsvetenskap vid Umeå universitet. Han deltar i forskarfrukosten tillsammans med tre medarbetare. Anmälan är obligatorisk och göres omgående till fax 031-82 70 35 eller via e-post: gittan@cit.chalmers.se. Välkomna!

Professorsinstallation 1996 och doktors- promotion 1996

Årets professorsinstallation kommer att äga rum lördagen den 13 april kl 16.00 i aulan, universitetsbyggnaden, Vasaparken. Det är 18 nya professorer som skall installeras. Doktorspromotionen 1996 kommer att äga rum lördagen den 19 oktober kl 14.00 i Vasakyrkan. Promotionsbanketten anordnas på Börsen.

Flera har blivit fetare

Det var inte bara kung Gustaf II Adolf - han som föll i slaget vid Lützen år 1632 - som med tiden blev tämligen fet. Numera gäller det många människor i västvärlden. I USA är enligt uppgift 25 procent av befolkningen överviktig, vilket betyder att 80 milj människor i det landet går omkring med överflödiga kilon. Och även i Sverige ökar antalet överviktiga personer.

Professor Lars Sjöström laddar upp inför fetmasymposiet, foto Birgitta Pande

Den 8 februari anordnade institutionen för invärtesmedicin ett fakultetssymposium i Sahlgrenska sjukhusets aula med titeln *Fetma - folksjukdom med genetisk bakgrund*. Det har forskats länge och mycket om fetma i Göteborg. I ungefär 30 år har obesitas (latin för fetma) studerats av Per Björntorp och medarbetare, en framstående forskning med internationellt renommé. Fetmaforskningen försiggår dels på Wallenberglaboratoriet, dels på institutionen för invärtesmedicin och det var den senare institutionen som presenterade sin forskning vid symposiet. Professor Lars Sjöström poängterade att fetma är ett mycket allvarligt tillstånd, tyvärr mycket vanligt och ett tillstånd som ökar explosionsartat.

Lars Sjöström framhöll att övervikt ökar risken för sjukdom, t ex diabetes och hjärt-kärlsjukdomar. Stor övervikt kan utgöra ett socialt handikapp. Fetma hör ihop med felaktig kost och för litet motion. De som har det sämst i samhället blir fetast. Björn Carlsson som forskar om genetiska aspekter på fetma, menade att 30-40 procent har genetisk orsak. Kanske genterapi blir möjlig i framtiden. David Sjöström talade om viktning och riskändring. Klart är att förekomsten av diabetes minskar kraftigt vid viktning. Kristina Narbro har räknat på fetmans ekonomiska konsekvenser. Förtidspensionering och sjukskrivning är vanligare hos feta personer. Enligt en beräkning skulle fetman kosta det svenska samhället sex miljarder kronor per år! Ernst Nyström, ordförande i medicinska fakultetens informationsnämnd, ställde frågan: Hur skall vi sprida budskapet om fetmans risker? Lars Sjöström svarade:
- Motionsgraden måste öka. Vi människor är till naturen samlare och jägare. Det räcker inte att köra bil, sitta i soffan och äta chips och trycka på fjärrkontrollen till TVn. I stället för att spendera stora summor på elitidrott borde man se till att alla människor motionerar och rör på sig. Nästa fakultetssymposium äger rum den 7 mars. Professor Lars Werkö kommer att medverka då.

Personalnytt

Förordnanden

- Cecil Czerkinsky universitetslektor i slemhinneimmunologisk vaccinforskning
- Karin Eklind institutionssekreterare vid avd för medicinsk och fysiologisk kemi
- Henrik Hagberg universitetslektor i obstetrik med speciell inriktning på perinatologi förenad med befattning som överläkare vid Sahlgrenska sjukhuset
- Elisabeth Hansson universitetslektor i gliacellsforskning
- Gunhild Jonsson forskarasistent i medicinsk mikrobiologi
- Peter Rosén universitetslektor i företags ekonomi, inriktning kostnads- och intäktsanalys
- Lisbeth Söderberg projektsekreterare, 50 %, vid inst för metodik i lärarutbildningen

Ny redovisningschef

Jan-Peder Lindeson har anställts som redovisningschef vid ekonomiavdelningen från den 15 april 1996.

Nya docenter

- Gudrun Olsson docent i psykologi
- Sven-Olof Olsson docent i ekonomisk historia

Nya biträdande professorer

Rektor har beslutat att ge ställning som biträdande professor till:

- Berner Lindström i pedagogik
- Lars Gunnarsson i pedagogik

Nya professorer

- Bengt Gustafsson, Göteborg, har förordnats att från den 1 februari 1996 vara professor i neurofysiologi.
- Ulla Björnberg, Göteborg, har förordnats att från 1 mars 1996 vara professor i sociologi med inr mot köns- och familjesociologi.
- Lena Johannesson, Linköping, har förordnats att från 1 april 1996 vara professor i konstvetenskap.
- Douglas A Hibbs Jr, Stockholm, har förordnats att från 1 juli 1996 vara professor i nationalekonomi, särskilt makroekonomi.

Gästprofessorer-Waernska professuren 95/96

Professor Pirkko Anttila och universitetslektor Sven Dahlman inbjudes att vardera inneha Waernska professuren under sex månader läsåret 1995/96.

Fakultetskansli för odontologi

Rektor har beslutat att det skall finnas en kanslifunktion för odontologiska fakulteten. Den skall heta fakultetskansliet för odontologi.

Ingvar Carlsson mötte blivande journalister

Journalisthögskolan vid Göteborgs universitet hade bjudit in statsminister Ingvar Carlsson till Göteborg den 23 februari för att han skulle delta i ett seminarium med studenterna på journalistlinjen. Gästprofessor Britt-Marie Mattsson var också med. Ämnet för seminariet var "statsministerns syn på medierna".

Beställ Dina resor via e-mail!

Nu finns möjlighet för anställda vid Göteborgs universitet att beställa sina tjänstresor hos Nyman & Schultz via e-mail. I detta kommunikationssystem finns många olika system med tekniska bryggor som är känsliga för olika tecken. Vid testning har det visat sig att om man använder tangentbordets vanliga tecken förutom *å, ä och ö* så fungerar sändningarna. E-mail-adressen till Nyman & Schultz: NS.KYRKOGATAN3@CRS.POSTNET.SE

Stora förändringar i östra Tyskland

I de tyska förbundslander som utgjorde det tidigare DDR har förändringens vindar blåst starkt under senare år. Samtliga universitet och högskolor har gått igenom en besvärlig process som dels lett till att många lärare avskedats, dels till en kraftig ökning av antalet studerande. Vid murens fall 1989 fanns det 134 000 studenter i öst. I dag är de 198 000. Inom fem år räknar man med att övergångsfrekvensen från gymnasium till högskola skall vara lika hög i den östra delen av Tyskland som i den västra: cirka 35 procent.

Utbyggnaden i det gamla DDR har delvis skett på bekostnad av de västtyska universiteterna. Freie Universität i Berlin har fått se sin budget reducerad med 12 procent under de senaste åren. För Technische Universität i Berlin har neddragningen motsvarat 7 procent och lett till en minskning av bl a antalet professorer.

De gamla östtyska delstaterna har i vissa avseenden visat sig vara mer innovativa än de västtyska. Man satsar mer på nya linjer och kurser. Studietiderna är dessutom lägre. Som första delstat har Sachsen också börjat reformera forskarutbildningen.

(ur *Internat om högskolan nr 7, 1996*)

Brittisk satsning på IT

Den brittiska regeringen beslöt nyligen att satsa ett belopp motsvarande 50 milj svenska kronor på att bygga ut ett höghastighetsnät som skall knyta ihop datorerna vid tjugofyra olika universitetsområden i och kring London. Ett nästan lika stort belopp satsades samtidigt på IT i skolan. 1 400 lärare skall utrustas med portabla multimediatorer och de skall samtidigt ges utbildning om de möjligheter som den nya tekniken ger.

(ur *Internat om högskolan nr 7, 1996*)

Siffror om EU-programmen

Av en sammanställning från Bryssel om de EU-program som pågick under 1986-1995 framgår följande:

- under COMETT-programmets livstid placerades 36 000 studerande som praktikanter inom olika europeiska företag medan utbytet av cirka 1 000 specialister bidrog till "technology transfer".
- Inom Erasmus-programmet deltog under samma period inte mindre än 400 000 studerande i det europeiska utbytet. 15 000 lärare deltog, allt inom ramen för 2 700 samarbetskonsortier (ICPs). (ur *Internat om högskolan nr 6, 1996*)

Kliniska prövningsledare utbildas vid odontologen

Sveriges inträde i EU har fått till följd att det nu finns ett nytt regelverk som skall godkänna medicin-tekniska produkter, t ex tandimplantat och tandfyllningsmaterial. För att pröva de produkter som skall användas kliniskt (på patienter) krävs kliniska prövningsledare som det finns få av i Sverige. Den 8 januari 1996 startade man därför en utbildning av kliniska prövningsledare vid odontologiska fakulteten i Göteborg. Utbildningen omfattar 20 poäng teoretisk utbildning samt en praktikperiod. Detta är ett pilotprojekt som förväntas utvecklas till en mera omfattande utbildning av prövningsledare. Mera information: professor Stig Karlsson, tel 031-773 31 87.

PR-uppgift för nya IT-avdelningen?

Nyhetsbrevets redaktion har fått brev från läsekretsen med ett intressant förslag som härmed vidarebefordras.

"Av Göteborgs universitets Nyhetsbrev nr 2, 1996, framgår att man vid Lunds universitet börjat med elektronisk spikning av avhandlingar. Ett sådant förfarande bör ur PR-synpunkt även vara intressant för Göteborgs universitet. I och med att en IT-avdelning finns vid Göteborgs universitet sedan 1 jan 1996 bör det vara en angelägen uppgift för denna nya enhet att införa liknande rutiner, dvs elektronisk spikning av avhandlingar på Internet, vid Göteborgs universitet."

God arbetsmiljö vid bildskärmen

Den som arbetar avspänt och har bra arbetsteknik vid bildskärmen har också små påfrestningar på kroppen. Även om bord, bildskärm, tangentbord och dator-mus är av högsta kvalitet kan arbetsplatsen vara dålig om inte dataoperatören kan anpassa sin utrustning efter egna behov.

– Kurser för olika datorprogram anses självklara. Det borde vara

lika viktigt med utbildning och träning i hur arbetsplatsens utrustning skall användas. En sådan utbildning bör vara fortlöpande och ta upp hur arbetsplatsens utformning påverkar oss såväl fysiskt som psykosocialt, säger professor Mats Hagberg vid Arbetslivsinstitutet i Solna. (Källa: Arbetslivsinstitutets nyhetsbrev nr 1, 1996)

Policy för patent

Rektor har beslutat att ett system för kommersialisering av forskningsresultat skall tillämpas vid Göteborgs universitet. En funktion för kommersialisering skall inrättas, tills vidare genom samarbetsavtal med extern konsult. En referensgrupp inrättas för att följa och stöjda utvecklingen av forskningskommersialiseringen. I referensgruppen ingår kontaktsekreterare Jörgen Kyle samt representanter för fakultetsnämnder och sekretariat.

GUs alla utbildningar på internet

Från och med i år kan du hitta Göteborgs universitets samlade grundutbildningsutbud på www. Det vill säga programbeskrivningar, fristående kurser och sommarkurser. Snart ligger även de tryckta katalogerna ligger på disken. Adressen till GUs utbildningar på www: <http://www.gu.se/Utbild/1.html>

Hur står det till med grundskollärarytutbildningen?

Högskoleverket har på uppdrag av regeringen utvärderat den svenska grundskollärarytutbildningen. Resultatet ger en delvis oroväckande bild av utbildningen. Utvärderingen pekar på brister i utbildningens forskningsanknytning och i examensarbetena. Det är därför angeläget att ansvariga universitet och högskolor ser över sin grundskollärarytutbildning för att göra den mer högskolemässig, påpekar Högskoleverket när utvärderingen överlämnades till utbildningsdepartementet.

Ny institutions-tillhörighet

Avdelningen för barn- och ungdomspsykiatri överflyttas från den 1 juli 1996 från inst för klinisk neurovetenskap till *inst för särskilda specialiteter*.

Ny administrativ katalog

Ny katalog för Göteborgs universitet med färsk information om organisation, styrelseorgan, fakulteter, institutioner och anställda beräknas komma från trycket omkring mitten av mars månad.

...skämt åsido

Till sist jag smög en fråga litet blygt och stammande fram: "Jag undrar - säj, är det historer, det där om vår Herre och Skam? Får bara de renaste helgon på de saliga öar bo? Och finns det inga himlar för dom som är klena att tro?"

Och han sa: "Jag är timmerman Jonson och föga lärd som du sett, och jag väckte bekymmer med mitt självlärda timmermansvett, och de lärda ville hänga mäj, för jag kan ej ett ord latin, och en ängel tog så fort jag dog och gav allt jag läst åt hin."
(ur *Gillet på vinden*, Svarta ballader, Dan Andersson, 1888-1920)

Konferenser

11-12 mars 1996 Högskoleverket inbjuder handläggare vid internationella sekretariat och fakultetskanslier samt studievägledare med internationell inriktning till **seminarium om studerandebyte med USA** i Uppsala. Anmälan till Ulrika Englesson, Internat avd, Högskoleverket, Box 7851, 103 99 Stockholm, tel 08-453 70 15, fax 08-453 71 40, e-mail: Ulrika.Englesson@hsv.se

17-18 april 1996 **Nordiska mediadagarna** arrangeras av Svenska Mässan och Bonniers Mediauniversitet på Svenska Mässan i Göteborg. Avgift för 2-dagarskort: 3 950:- exkl moms. Information: 031-708 80 99.

20-21 april 1996 Konferens: **Kvinnor och matematik 1996 i Göteborg/Mölndal**. Den första konferensen i Sverige på temat Kvinnor och matematik hölls vid Lärarhögskolan i Malmö 1990. En andra konferens hölls 1993 i Luleå. Den tredje konferensen arrangeras nu i Göteborg/Mölndal den 20-21 april. Inbjudan riktar sig till både kvinnor och män. Du som är intresserad av frågor som rör kvinnor och matematik är välkommen till den tredje konferensen i Sverige på detta tema. Information och preliminärprogram kan beställas per e-mail: Lisbeth.Lindberg@ped.gu.se eller per adress Lisbeth Lindberg, Inst för ämnesdidaktik, Göteborgs universitet, Box 1010, 431 26 Mölndal.

9-12 maj 1996 **Idé- och handelsmessa** i Karlskrona: **Kvinnor Kan**. Information: Kvinnor Kan, Östermalmsgatan 33, 1 tr, 114 26 Stockholm. Kvinnor Kan på Internet: <http://www.kvinnor.kan.se/kvinnorkan/>

10-12 maj 1996 Musikhögskolan i Göteborg inbjuder till **Kraftdagarna - arbetsseminarium kring hammarklaver** under ledning av bl a instrumenttekniker Odd Aanstad, Norge och klaverforskare Eva Helenius-Öberg. Information: Mats Krouthén, musikvetenskap, Box 5439, 402 29 Göteborg, tel 031-773 52 18, fax 031-773 40 89.

30 maj - 2 juni 1996. Scand-LAS Congress - **Laboratory Animals in Modern Biology**. Arrangör: Scand-LAS och 3 F Göteborg. Plats: Wallenbergsalen, Medicinareberget, Göteborg. Topics of the seminars: Animal experimentation and medical techniques, Molecular biology, System maintenance, Control of the experimental environment, Rheology in health and disease. Anmälan till Scand-LAS sekretariat c/o Barbro Salomonsson, MFR, Box 7151, 103 88 Stockholm, tel 08-454 42 81, fax 08-454 43 03.

21-27 juli 1996 Skolledarhögskolan, Högskolan i Örebro, inbjuder till internationell skolledarkonferens i Uppsala: **Global Perspective on School Leadership**. Sista anmälningdag: 15 april. Upplysningar: Helena Andersson, tel 018-18 76 41, fax 018-18 24 00. E-mail: Helena.Andersson@ilu.uu.se

9-20 augusti 1996 **Göteborg International Organ Academy**, a bi-annual meeting-place for performers, musicologists and students. Sista anmälningdag: 1 juni 1996 till Göteborgs universitet/Organ Academy, Musikhögskolan, Box 5439, 402 29 Göteborg. Upplysningar: Ann Griphede, tel 031-773 52 11. Information på Internet: <http://www.hum.gu.se/inst/orgel/orgel.html>

Publikationer

Arkeologiska liv. Om att leva arkeologiskt. Red: Jarl Nordbladh. GOTARC. Serie C. Arkeologiska skrifter, No 10. Tryck: Länstryckeriet 1995. Kan beställas från inst för arkeologi, GU, 412 98 Göteborg.

VM-Akademien vid Göteborgs universitet & Chalmers tekniska högskola. En projekt-rapport januari 1996 sammanställd av Magnus Emilsson, Erik Lindblom och Katikka Gasper. Kan beställas från info avd, tel 031-773 10 00 (vx).

Guide Göteborg 1996. Innehåll: sevärdheter, utflyktsmål, stadskartor, evenemang, nöjen, shopping, bad, sport, hotell, restauranger, service. Tryck: Helsingborgs Lito. Kan erhållas utan kostnad från GUs info avd, tel 031-773 10 00 (vx).

Strategiska områden för ökad IT-användning. Seminarierapport 1995:2. Red: Karin Cedhagen, Reväst Styrelsen för regional forskning i Västsverige, tel 031-773 44 15.

HSFRs doktorander, forskare och professorer 1959-1994. En enkätundersökning genomförd vintern 1994/95 av Peter Stenberg och Ola Andersson. Utgiven av Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet. Tryck: Uffe Tryckare. Beställes per tel 08-454 43 10.

Tvärnsnitt nr 1, 1996. Tidskrift för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Red: Kjell Jonsson. Prenumeration: Swedish Science Press, Box 118, 751 04 Uppsala, tel 018-36 55 66.

Migrationsmedicinsk forskning. En översikt av Anders Hjern. MFR-rapport 1, 1995. Sammanfattning av forskning som gjorts om invandrares hälsa i Sverige och de nordiska grannländerna. Rekvideras från MFRs kansli, fax 08-454 43 03.

Studenternas bibliotek. En analys av högskolebibliotekens utveckling. Slutrapport. Information: Jan Hagerlid, BIBSAM, tel 08-463 42 73.

BIBSAMnytt nr 4, 1995. Obs! BIBSAMnytt i nuvarande form upphör. Kommande nyheter publiceras på nätet via Kungl bibliotekets hemsida, <http://www.kb.se/>. Ett informationsblad som sammanfattar nät-publicerat material ges ut tre gånger under året.

Aktuell arbetslivsforskning nr 1, 1996 från Rådet för arbetslivsforskning. Tema: Kvinnors villkor i arbetslivet. Beställes från rådets publikationstjänst, c/o Liber Distribution/Direkt, 162 89 Stockholm.

Lediga tjänster

Sista ansökningsdag anges före varje tjänst.

Vid Göteborgs universitet, Vasaparken, 411 24 GÖTEBORG

12/3 universitetslektor i humanteknologi (för tiden 1/3 1996-30/6 2001), ref nr E 324 345/96. Upplys: tf prof Hans Glimell, tel 031-773 13 14.

12/3 forskarasistent i humanteknologi, ref nr E 333 360/96. Upplys: tf prof Hans Glimell, tel 031-773 13 14.

13/3 sex doktorandtjänster i medicinskt ämne, ref nr E 334 390/96. Ansökningsblankett finns på resp inst/avd eller med fak:s kansli.

13/3 laboratorieassistent vid avd för kirurgi, ref nr E 36 166/96. Upplys: prof Kent Lundholm, tel 031-60 22 39.

18/3 expeditionsförman vid Fotohögskolan, ref nr E 352 3428/95, Upplys: prefekt Stefan Ohlsson, tel 031-773 18 32.

19/3 universitetslektor i socialt arbete med inriktning mot sociala arbetsmetoder, ref nr E 324 596/96. Upplys: prefekt Lisbeth Johnsson, tel 031-773 15 80.

19/3 trettidsbegränsade tjänster (t o m 31/12 1997) som universitetsadjunkt i socialt arbete med inriktning mot sociala arbetsmetoder, ref nr E 324 592/96. Upplys: prefekt Lisbeth Johnsson, tel 031-773 15 80.

19/3 universitetsadjunkt i socialt arbete, ref nr E 324 588/96. Upplys: prefekt Lisbeth Johnsson, tel 031-773 15 80.

27/3 universitetslektor i epidemiologi, ev förenad med befattning som överläkare vid Östra sjukhuset, ref nr E 324 462/96.

Vid Uppsala universitet, Box 256 751 05 UPPSALA

14/3 professor i tyska, dnr 941/96. Upplys: prof John Evert Härd, tel 018-18 13 34.

15/3 professor i civilrätt, dnr 980/96. Upplys: dekanus Torgny Hästad, tel 018-18 20 19.

18/3 universitetslektor i pedagogik med in-

riktning mot ämne teori inom området förskolebarn och yngre skolbarn, dnr 749/96. Upplys: prefekt Arne Lindquist, tel 018-18 24 65.

Vid Lunds universitet, Box 117

221 00 LUND

13/3 universitetslektor i matematisk fysik med inriktning på termiska och energitekniska tillämpningar, ref nr 658. Upplys: Gunnar Ohlén, tel 046-222 90 82.

20/3 professor i företagsekonomi, särskilt marknadsföring, ref nr 1905. Upplys: prefekt Stein Kleppes, tel 046-222 78 22.

27/3 universitetslektor i naturgeografi, ref nr 2193. Upplys: Ulf Helldén, tel 046-222 86 96.

Vid Stockholms universitet,

106 91 STOCKHOLM

22/3 universitetslektor i journalistik, ref nr 612-0373/96. Upplys: prof Stig Hadenius, tel 08-16 44 24.

22/3 halvtidstjänst som universitetslektor i medie- och kommunikationsvetenskap med inriktning på planerad kommunikation, ref nr 612-0089/96. Upplys: prof Kjell Nowak, tel 08-16 30 30.

25/3 universitetsadjunkt med inriktning mot studievägledning vid inst för data- och systemvetenskap, ref nr 615-0318/96. Upplys: Anne-Marie Philipson, tel 08-16 16 38.

Vid Sveriges lantbruksuniversitet, Box 7070, 750 07 UPPSALA

14/3 universitetslektor i molekylär genetik med inriktning mot husdjur, ref nr 845/96-3949. Placering: inst för husdjursgenetik, Uppsala. Upplys: prof Birgitta Danell, tel 018-67 27 83.

22/3 professor i hortikulturell genetik och förädling, ref nr 885/96-4887. Placering: inst för hortikulturell växtförädling, Balsgård. Upplys: statshortonom Viktor Trajkovski, tel 044-755 01.

Vid Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 7055 DRAGVOLL, Norge

15/3 førsteamanuensis i nevropsykologi, j nr SV-113. Opplysninger: kontorsjef Terje Halvorsen, tel 73 59 19 60.

15/3 professor II i britisk kulturkunnskap, j nr HF-082. Opplysninger: førsteamanuensis John Oakland, tel 73 59 67 85.

Vid Helsingfors universitet, Pb 4, 00014 HELSINGFORS

14/3 lektorat i svenska språket. Upplys: tel 358-(9)0-19122513.

Nordiska Ministerrådet, Store Strandstræde 18, DK-1255 KÖPENHAMN K

22/3 forskningsansvarig för forskningsprogrammet "Norden och Europa" (se notis under Stip, anslag i detta Nyhetsbrev). Erforderlig kompetens: på professorsnivå inom ett av programmets centrala delar.

Upplys: prof Gustav Björkstrand, Åbo Akademi, tel +358 21 654289.

stipendier anslag

Ansökningstidens utgång anges för respektive kungörelse.

15/3

Stiftelsen Anna och Gunnar Vidfels fond för biologisk forskning

Fondens avkastning skall användas till att främja biologisk forskning, företrädesvis:

- forskning inom Store Mosse-området (Värnamo)
- botanisk eller zoologisk myrforskning
- skoglig mykologi inklusive lichenologi.

Ansökningar om anslag till högkvalitativa projekt inom angränsande områden kommer att behandlas. Ansökan med utförlig forskningsplan insändes till stiftelsen, c/o Skogssällskapet, Box 5083, 402 22 Göteborg.

15/3

Travelling scholarship to the Faroe Islands

For 1996 a total amount of 35 000 Kroner will be given in 5-7 grants to students or young scholars who, in connection with their studies or professional work, may wish to obtain a travelling scholarship to the Faroe Islands. The journey must be part of the studies or research work, related to Faroese matters. Applications must be submitted on forms available from Fróðskaparsetur Føroya, Debesartrød, FR 100 Tórshavn, Faroe Islands.

20/3

Ridderstads stiftelse för historisk grafisk forskning.

Stiftelsen har till uppgift att genom stipendier främja forskning på områdena:

- bokhantverkets och den industriella grafiska teknikens historia, i första hand rörande tryck, band och illustrationer
- svensk, nordisk eller allmän europeisk reklamhistoria och därmed sammanhängande kommunikationsforskning
- svensk och allnordisk press- och tidningshistoria.

Forskningen kan gälla t ex idéer, teknik, företag eller människor. Den som söker bidrag skall vara enskild person, ev huvudman för grupp av forskare. Akademiska meriter är inte något villkor men sökande skall kunna styrka sin lämplighet och förmåga att genomföra forskningsuppgiften. Den sökande skall avse att publicera sina resultat. Upplysningar och ansökningsblanketter: Ridderstads stiftelse, Drömstigen 5, 181 65 Lidingö.

25/3

Post-doktoralt forskarstipendium vid NIAS

Nordisk Institut for Asienstudier, NIAS, utlyser ett forskarstipendium för samtids-

relevant forskning från samhällsvetenskapliga eller humanistiska perspektiv, gärna av disciplinärt gränsöverskridande slag. Geografiskt prioriterar institutet studier med inriktning på Östasien och Sydostasien men är denna gång även mycket intresserat av kandidater specialiserade på Sydasien eller Centralasien. Stipendiet är avsett för kvalificerade forskare, som vill avsluta en större forskningsinsats i form av en vetenskaplig monografi, men även för forskare som vill starta ny, innovativ forskning. Stipendiet kan innehas i ett halvt eller ett år med möjlighet till förlängning. Arbetet skall i huvudsak utföras vid NIAS i Köpenhamn. Ansökan med relevanta uppgifter ställes till styrelsen för NIAS, Leifsgade 33, DK-2300 Köpenhamn S, Danmark. Märk kuvertet "forskarstipendium". Upplysningar: NIAS' förståndare prof Thommy Svensson, tel +45 31 54 88 44, fax +45 32 96 25 30.

29/3

Forskningsprogrammet Norden och Europa.

Forskare i nordiska forskningsmiljöer inom humaniora och samhällsvetenskap inbjudes att insända letters of intent för deltagande i Nordiska Ministerrådets forskningsprogram Norden och Europa. Programmet pågår under perioden 1996-2000 med ett anslag på 35 MDKK. Programtexten rekvideras från Nordiska Ministerrådet, Store Strandstræde 18, DK-1255 Köpenhamn K, fax +45 33 93 35 72. Obs! Alla som sänder in letters of intent inbjudes till programseminarium i Köpenhamn den 22 april 1996.

31/3

Stipendier ur Fonden för exportutveckling

Rubricerad fond utlyser ett antal stipendier för studie- eller forskningsprojekt inom området metodutveckling i internationell marknadsföring. Ansökan, särskild blankett finns ej, skall innehålla beskrivning av projektet med budget och tidsplan, dokumentation av den sökandes meriter samt intyg från handledare (motsv). Ansökan insändes till Fonden för exportutveckling, c/o Sveriges Marknadsförbund, Kungsgatan 44, 111 35 Stockholm.

31/3

Svenska institutets stipendier för studier och forskning läsåret 1996/97

Svenska institutet utlyser följande stipendier:

- stipendier för Europastudier
  - internationella forskarstipendier
  - stipendier för studier och forskning i Japan.
- Upplysningar och ansökningsformulär: Svenska institutet, Box 7434, 103 91 Stockholm, tel 08-789 21 90, mån-fred kl 10.30-12.00 samt tisd även kl 13.30-15.00.

31/3

Stipendier för forskning inom turism

Stipendiefonden för kunskapsfrämjande inom turism delar varje år ut ett antal stipen-

dier på mellan 20 000 och 60 000 kronor för att genomföra forsknings- och utvecklingsprojekt som behandlar viktiga problemställningar och företeelser inom rese- och turismområdet. Stipendierna kan sökas av doktorander och forskarstuderande vid universitet och högskolor eller av personer verksamma i andra organisationer eller företag som bedriver aktivitet FoU-arbete. Information och anvisningar: Helen Nilsson, Turistdelegationen, Box 7087, 103 87 Stockholm, tel 08-678 34 00.

(1995 fanns tre göteborgare bland dem som fick stipendier: Lena Söderstedt, national-ekon inst, Magnus Pruth, företagsekon inst, och Magnus Lindencrona, kulturgeogr inst.)

1/4

Forskningsanslag

• Hjalmar Svenssons forskningsstiftelse ledigförklarar ca 2 milj kronor för forskning vid Göteborgs universitet, "som riktar sig på medicinska och sociala problem rörande en rimlig barnbegränsning eller en förbättring av mentala funktioner eller rörelsefunktioner hos åldring".

• Herman Svenssons forskningsstiftelse för blinda och synsvaga ledigförklarar 90 000 kronor för forskning vid Göteborgs universitet "kring och utveckling av hjälpmedel för blinda och synsvaga".

Endast undantagsvis kan anslag över 50 000 kronor beviljas för enskilt projekt. Medel för enbart kongressresor eller till egen lön beviljas ej. Ansökan i 6 ex på särskild blankett insändes till respektive stiftelse under adress: Handikappforskningen, Medicinargatan 8, 413 90 Göteborg. Blanketter beställs per tel 031-773 29 50, Inga Magnusson.

1/4

Bidrag till kontaktresor i Central- och Östeuropa för förberedelser av Tempus-projekt med planerad start 1997/98. Ansökan på särskild blankett insändes till EU-sekretariatet, Göteborgs universitet, Vasaparken, 411 24 Göteborg. Upplysningar: Claes Hjertman, tel 031-773 10 32.

1/4

Stipendier till doktorander och bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar

Kungl Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur har avsatt 250 000 kronor som stöd till doktorander inom arkeologi, etnologi, finsk-ugriska språk, historia, konstvetenskap, kulturgeografi, litteraturvetenskap, musikvetenskap, nordiska språk/svenska språket och religionsvetenskap. Ansökan med intyg från handledare insändes till Akademien, Klostergatan 2, 753 21 Uppsala. Upplysningar: sekreterare professor Lennart Elmevik, tel 018-54 87 83.

1/4

Svenska läkaresällskapet

Svenska läkaresällskapet utlyser stipendier. • utlandsstipendier, totalt 700 000 kronor avsedda för vistelse vid utländsk klinik/insti-

tution under minst en månad för att skaffa erfarenhet av nya medicinska metoder inom sjukvård och klinisk forskning av betydelse för utveckling av svensk hälso- och sjukvård. Sökande skall vara ledamot av Sv läkaresällskapet och ha docentkompetens.

• auskultationsstipendier, totalt 50 000 kronor avsedda för efterutbildning, (efter fullgjord specialutbildning) att under en vecka i Sverige skaffa erfarenhet av nya medicinska metoder inom sjukvård och klinisk forskning. Sökande skall vara ledamot av Sv läkaresällskapet. Formulär och upplysningar: Sv läkaresällskapets kansli, Ulla-Britt Gårdenberg, Box 738, 101 35 Stockholm, tel 08-440 88 64, fax 08-440 88 99.

15/4

Stöd till kvinno- och jämställdhetsforskning för år 1997

Forskningsrådsnämnden, FRN, utlyser stöd till kvinno- och jämställdhetsforskning. För år 1997 beräknas cirka 11 milj kronor bli avsatta i särskilda medel för forskningsområdet. Därav är cirka 40 procent in-tecknade i pågående projekt. Utöver stöd till forskningsprojekt finns möjlighet att söka bidrag till forskningsseminarier/konferenser och andra former av forskningssamverkan inom området.

Ansökningsförfarandet för nya projekt sker i två steg. Den sökande lämnar i första omgången in en projektskiss senast den 15 april. Beslut om vilka ansökningar som är intressanta att vidareutveckla lämnas den 7 juni 1996. Därefter skall fullständig ansökan i ett original och 18 kopior vara inkommen senast den 1 sept 1996.

Obs! Ansökan om bidrag till pågående projekt lämnas senast den 1 juni 1996. Blanketter: FRN, Box 7101, 103 87 Stockholm, tel 08-454 41 00. Upplysningar: Anne Marie Berggren, tel 08-454 41 29 och Pia Siirala, tel 08-454 41 30.

15/4

Fulbrightkommissionens Hildeman Award

The Fulbright Commission announces that the Hildeman Award will be available for a Swedish scholar to lecture on Scandinavian Studies at Arizona State University, Tempe, during the fall semester 1996.

Eligibility requirements:

- a doctoral degree or equivalent professional training or experience
- experience teaching at the undergraduate level

• fluency in English

• Swedish citizenship

Persons desiring or holding permanent residence in the United States are not eligible to apply.

Application forms can be obtained by writing to the Fulbright Commission, Vasagatan 15-17, 111 20 Stockholm, tel 08-24 85 81. Send a self-addressed C4-size envelope with SEK 7.70 in stamps and write "Hildeman" on the front.

24/4

Harald och Tonny Hagendahls minnesfond

Stiftelsen Harald och Tonny Hagendahls minnesfond har till uppgift att främja vetenskaplig forskning eller undervisning inom den klassiska antikens vetenskapsområde med tyngdpunkt på latinskt språk, romersk litteratur och historia. Cirka 150 000 kronor står till förfogande. Ansökan i tre ex som bör innefatta noggrann projektbeskrivning inkl tidsberäkning, ekonomisk kalkyl och redovisning av sökandens kvalifikationer, insändes till ordf i stiftelsens styrelse Lars Foyer, Dalagatan 32, 113 24 Stockholm, tel 08-34 68 12.

Fond byter namn

Tekn dr Marcus Wallenbergs fond för utbildning i internationellt industriellt företagande har från den 1 jan 1996 bytt namn till *Tekn dr Marcus Wallenbergs Stiftelse för utbildning i internationellt industriellt företagande*. Adressen är Stiftelseförvaltningen, Skandinaviska Enskilda Banken, 106 40 Stockholm. Stipendieutdelning sker två gånger per år. Upplysningar om stiftelsens stipendier lämnas av verkställande ledamoten Ulla Rasch-Anderson, tel 08-750 58 64, av stiftelseförvaltningen per tel 08-763 68 19 samt genom annons i dagspressen.

Föreläsningar

5/3 kl 10-16

Temadag - Etik och kvinnoforskning

kl 10-11 Ulla Holm: Feministisk etik: spänningar och utmaningar

kl 11-12 May Thorseth: Diskusretik och likeverd

kl 12-13 Lunch

kl 13-14 Gunilla Silverberg: Vårdbiträdens etiska avgörande i hemtjänsten

kl 14-15 Hilary Rose: Why feminist ethics always needs to include the dimension of power: The ethics and politics of reproductive techno-science

kl 15: Summering och framtidsfrågor

Anordnat av forskningsprogrammet Kvinnligt - Manligt

Lokal: Artisten, rum A 505

5/3 kl 13.00

The meaning and different aspects of Space, Room, Place and House Thomas Nordanstad, Curator, New York

Föreläsningsserie varen 96. Ett samarrangemang mellan de högre konstnärliga utbildningarna vid Göteborgs universitet och Röhsska museet, Vasagatan 37-39

5/3 kl 14-16

Nyväckt intresse för lokalt utvecklingsarbete, Alf Ronnby, docent

konferens-rummet, institutionen för socialt arbete, Sprängkullsgatan 23

5/3 kl 18.30

Universitetsbyggnader i staden

docent Lars Stackell, konstvetenskap
Göteborgsföreläsningarna - offentlig föreläsningsserie Universitetets aula, Vasaparken

6/3 kl 15.30

Religionsvetenskaplig utbildning Information om studier i religion på program och kurser för blivande studerande

Sal H 421, Humanisten, Renströmsgatan 6

6/3 kl 18.00-20.00

Frihet att njuta. Sexualdebatten i Sverige på 1960-talet.

Idéhistoriker Lena Lennerhed
Kvinnovetenskapliga seminarier
Lokal: Feministen, Bengt Lidnersgatan 7

6/3 kl 19.15

Sveriges hotade kräl- och groddjur. Klarar vi att bevara dem?

Claes André, zoologi
Föreläsningssalen (vän 2), Naturhistoriska museet i Göteborg

10/3 kl 15.00-16.30

Världsalltet och livet Livets uppkomst

Föreningen för Populärvetenskap:
Prof Herrick Baltsdheffsky, biokemi, Stockholms universitet
För medlemmar i Föreningen för Populärvetenskap 30 kr, övriga 60 kr
Stora Hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

11/3 kl 9.15

Presentation av pågående projekt

Mats Söderström, naturgeografi
Sal Nimbus, Geovetarcentrum, Guldhedsgatan 5 A

12/3 kl 13-15

Enemorfamiljen som senmodern familjeform Maren Bak, forskare Forskningsprogrammet *Familj och modernt föräldraskap*
Konferensrummet, institutionen för socialt arbete, Sprängkullsgatan 23

12/3 kl 15-17

Family policy and family research in Lithuania Alina Zvinklienė, Ph.D. The Institute of Philosophy and Sociology, Vilnius, Littaun Forskningsprogrammet *Familj och modernt föräldraskap*

12/3 kl 18.15

Datateknikens framväxt - teknik, marknad och politik. Sten Henriksson, Lund, informations-samhället
Palmstedtsalen, Chalmers

12/3 kl 18.30

Buller i Göteborg

Dr Med Sc Martin Björkman, miljömedicin
Göteborgsföreläsningarna - offentlig föreläsningsserie
Universitetets aula, Vasaparken

12/3 kl 19.00 (precis)

Professor Maj-Brit Wadell: Lucian Freud: Bilder av konstnärens mor, sedda i ett psykoanalytiskt sammanhang.

Lokal: Humanisten, Lilla hörsalen. Gratis inträde

13/3 kl 13-15

Ekonomi för en ny tid

(Lars Ingelstam) Urban Herlitz, fil dr
Konferensrummet, institutionen för socialt arbete, Sprängkullsgatan 23

13/3 kl 15-17

Socialt förändringsarbete i det nya Sydafrika Cathy Colleens, senior lecture in social work, University of South Africa
Konferensrummet, institutionen för socialt arbete, Sprängkullsgatan 23

13/3 kl 15.30

Arbete med språk Information om studier i språk för blivande studerande Lilla Hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

13/3 kl 19.15

Havssköldpaddor, medelhavshuggormar m fl hotade reptiler i Europa

Göran Nilson, zoologi
Föreläsningssalen (vän 2), Naturhistoriska museet i Göteborg

15/3 kl 13.15-15.00

Europaprogrammet Frans Fanon - europafigurer i avkoloniseringsprojektet

Mikael Azar. Stora gästmatesalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

15/3 kl 15.15

FUN-seminariet

Omgivningskonsekvenser av fysiska nätverk
Åke Forsström, kulturgeografiska institutionen föreläser om informationsteknologi och transportsäkerhet. Anmälan senast 13/4 Inga-Lill Kjellberg, 7731470
Malmstensväningen, Vasagatan 1

17/3 kl 15.00-16.30

Världsalltet och livet Intelligent liv på jorden.

Föreningen för Populärvetenskap:
Fil dr Maria Sundin, astronomi
För medlemmar i Föreningen för Populärvetenskap 30 kr, övriga 60 kr. Stora Hörsalen, Humanisten, Renströmsgatan 6

18/3 kl 9.15

Vittringsskador på hållristningar och andra historiska monument

Jan Swantesson, Karlstad, naturgeografi
Sal Nimbus, Geovetarcentrum, Guldhedsgatan 5 A

18 mars, kl 18.15

Vägen till informations-samhället

Barbro Atlestam, NUTEK, informations-samhället
Palmstedtsalen, Chalmers

19/3 kl 13-15

Samspel mellan forskning och fält

(deltagaranmälan till Folkuniversitetet)
Inledare: Birger Stark, socialchef emeritus, Sundsvall, Mats Forsberg, socialchef, Eskilstuna. Samarr: Forsa-Väst, inst f socialt arbete, Vårdhögskolan och Folkuniversitetet.
Konferensrummet, institutionen för socialt arbete, Sprängkullsgatan 23

20 mars

Den klassiska retoriken i dagens gymnasieskola

Föreläsare: Monica Ekenvall

1600-1730 Föreläsning

1730-1800 Kaffe

1800-1930 Diskussion/seminarium

Lokal: C1 50, Pedagogen Mölndal

Anmälan: Skriftlig anmälan skall vara institutionen tillhanda senast den 6 mars. Anmälningsblankett finns här.

Frågor gällande anmälan besvaras av Gun Mathiasson eller Ulla-Britt Samuelson.

Seminarie-serie vid Institutionen för ämnesdidaktik i lärarutbildningen 1995/1996.

Föreläsningsserien är öppen för handledare och presumtiva handledare inom gymnasieskolan samt

övriga intresserade lärare.

26/3 kl 19.00 (precis)

Professor Maj-Brit Wadell: Edvard Munch: Den döda modern. "Malte inntrykk fra barnetiden." Lokal: Humanisten, Lilla hörsalen. Gratis inträde

Internationella kvinnodagen 8/3

Internationella kvinnodagen den 8 mars uppmärksammas med ett seminarium om jämställdhet för Göteborgs studenter. Medverkande: Bi Puranen, Petra Johansson & Simon Oud som är framtidsforskare. Eva Varberg visar film från kvinnokonferensen i Peking 1995 och Kristina Lundgren presenterar utredningen "Viljan att veta ooch viljan att förstå" från utbildningsdepartementet.

Tid: kl 9.00 - 16.30

Lokal: Malmstensalen, Handelshögskolan, Vasagatan 1.

Fri entré för studenter mot uppvisande av kärkvitto. Begränsat antal platser.

Arrangörer: Göteborgs studentkommitté i samarbete med jämställdhetsdelegationen vid Göteborgs universitet, SKTF och Akademikerförbundet SSR.

Etnologen får besök av Annedalspojkar

Etnologi är ett ämne som tar människan på allvar, sa professor Sven B Ek när han välkomnade representanter för Annedalspojarna på etnologiska institutionen den 26 februari 1996. Annedalspojarna är en intresseförening, grundad 1947, som för närvarande har cirka 200 medlemmar. Föreningens medlemmar har alla anknytning till stadsdelen Annedal i Göteborg och föreningen ordnar bland annat kamratträffar, utflykter och studiebesök.

Sven B Ek berättade att år 1981 startade etnologerna ett projekt med namnet "lokalhistorisk identitet" och under de år som gått, har det kommit ut böcker från detta projekt som förhoppningsvis kan vara till glädje och av intresse för folk i gemen. Hela 17 uppsatser som handlar om Annedal har kommit till i samarbete med gamla "Annedalspojkar".

– Nu kan det vara på tiden att betala tillbaka för de intervjuer med Annedalsborna som etnologerna gjort, sa Sven B Ek med anledning av dagens inbjudan. Förutom andlig spis vankades det sallad, paj och kaka. Annedalspojarna fick veta att etnologerna inte bara skriver böcker utan också anordnar offentliga föreläsningar liksom föreläsningar för arbetslösa på Träffpunkten. De är även aktiva deltagare i de årligen återkommande Humanistdagarna.

– Vi vill inte vara ett isolerat universitetsämne, framhöll Sven B Ek.

Förutom Sven B Ek tog flera andra etnologer till orda:

Lars G Strömberg gav en exposé över Lorensbergs villastad där etnologiska institutionen nu har sitt hemvist på Lennart Torstenssonsgatan, Magnus Bergquist gav inblickar i koloniträdgårdarnas värld. Den första koloniträdgården i Göteborg bildades 1905. Håkan Andreasson talade om "göteborgaren och bilen" och menade att bilen i mångt och mycket kommit att bilda norm för byggandet, både bostäder och farleder. Slutligen berättade Ulla Centergran om "Bygdedräkter bruk och brukare" som för övrigt är titeln på hennes doktorsavhandling. Bygdedräkten har enligt författaren en stark symbolisk laddning.

PS Det var etnologiska föreningen som bjöd på förtäringen.

***Håll ut! Våren är på väg
...åtminstone på Balearerna***